

Syksyn sävelet

Lehdet alkavat taas kellastua ja ulkona joko sataa tai tuulee tai tekee molempia. Syksyllä alkaa ns. arki monessa taloudessa ja varsinkin hevostaloudessa, kun hevoset vähitellen palailevat laitumilta talleille ja alkavat viettää aikaa sisätiloissa. Meillä pariskunta laiduntaa vielä toivon mukaan ainakin syyskuun loppuun, mutta pahan sään sattuessa tulevat öiksi sisään. Vaikka kesällä on riesana paarmat, kärpäset ja ties mitkä muut pienet harminaiheet, niin kyllä se kuitenkin on hevosten kanssa ihan parasta aikaa.

Ankeaa on vähän ollut, kun lomien jälkeen töissä on niin kiirettä, että hyvä jos tallille illalla kerkiää tai jaksaa. Muutoinkin meikäläisen ruumiinrakenteelle sopisi paremmin viettää eläinten kanssa laatu-aikaa kotosalla ja oleilla aamusta iltaan pihalla puuhastellen. Varsinkin kesällä kuuluu nauttia luonnosta ja auringosta ja unohtaa arjen harmit ja askareet. Se on ainakin itselleni pelastus syksyn ja talven synkkinä hetkinä, kun muistelen mennyttä kesää ja hienoita hetkiä hevosten parissa.

Syksyllä, kun sää määrää siirtymään sisätiloihin, tulee katseltua jopa televisiota enemmän, kuin kesällä. Tässä eräänä sateisena iltana katselimme elokuvaa nimeltä Hidalgo. Elokuva kertoo todellisesta hevostmiehestä ja matkaratsastajasta, nimittäin Frank Hopkinsista, joka vaikutti Amerikassa 1800-luvun lopussa. Minulla, mitä ilmeisimmin, oli iso aukko yleissivistyksessä, sillä en ollut kyseisestä miehestä koskaan kuullutkaan. Kaikesta päätellen hän on yksi merkittävimmistä matkaratsastajista, joita historia tuntee ja monelle varmasti tuttu, mutta elokuvan myötä oma tietämykseni lisääntyi. Frank Hopkinsin sanotaan kisanneen yli 400 matkaratsastuskilpailua ja voittaneen niistä lähes jokaisen.

Miehen suurin saavutus käsittääkseni on 3000 mailin matkaratsastus Arabiassa läpi autiomaan. Hän kisasi mustangillaan sitkeästi arabianhevosia vastaan hiekkamyrskyissä ja muutenkin äärimmäisissä olosuhteissa. Hevoset saattoivat taittaa matkaa ilman vettä useamman päivän ajan ja kisan aikana ne menettivät merkittävän osan painostaan. Autiomaassa ei suuremmin ollut suuhunpantavaa hevoselle tai ratsastajalle ja huolto ei ollut ihan vastaavaa, kuin meidän aikoinamme. Ei ollut tarjolla melassivettä ja urheilujuomaa joka käänteessä, vaan kamelikaravaani kulki keitaalta toiselle omia reittejään ja tietyin välimatkoin ratsukko sai hetken levähtää ja tankata itseään.

Mainitsemani kisa Arabiassa kesti 68 vuorokautta ja loppujen lopuksi Hidalgo voitti kuin voittikin haastajansa. Seuraava ratsukko saapui maaliin 33 tuntia myöhemmin. Vain kolme ratsukkoa suoriutui reitin koettelemuksista, vaikka lähtöviivalla heitä oli sata. Hopkinsin metodi oli niin kisoissa, kuin

harjoittelussakin se, että hän aloitti aina hitaasti taivaltaen ja vasta kilpailun loppuvaiheessa vähitellen hivuttautui kärkeen. Muutoinkin hänen sanotaan aina edenneen hevosen ehdoilla ja hänen hevostaitonsa ovat perimätiedon mukaan vertaansa vailla. Tavallaan tarinan opetus oli myös se, että millä tahansa hevosella voi ja kannattaa lähtöviivalle lähteä, sillä määrätietoisella työllä ja harjoittelulla päästään hyviin tuloksiin ja kyse on yksilöistä, eikä ainoastaan rodusta.

Kiehtova kertomus tosielämästä ja elokuvakin oli ihan katsottava. Helpolta tuntuvat tämän päivän matkakilpailut entisaikojen kisareissuihin verrattuna. Toki moni muukin asia oli ennen toisin ja 1890-luvun ihmiset ja varmasti myös eläimet vähän toista tekoa, kuin mitä me pullamössö-sukupolvi olemme. Uskomattomalta kuitenkin tuntuu, että ihan oikeasti hevoset ovat kyenneet taivaltamaan erämaassa tuollaisia matkoja ja ratsastajat keikkuneet matkassa mukana. Tosin prosentuaalisesti kovin moni ei pystynytäkään ja nykyään vastaavat kinkerit luokiteltaisiin todennäköisesti eläinrääkkäykseksi, mutta hattua täytyy siltikin entisten aikojen hevostaitajille nostaa.

Jos siis syksy ahdistaa ja pimenevän illan iloksi haluaa katsella aavikolla laukkaavia hevosia, niin kannattaa painella videovuokraamoon ja napata kouraan Hidalgo, jossa miespääosassa nähdään Viggo Mortensen. Joten ei muuta, kuin popparit mikeroon ja villasukat jalkaan ja leffa-iltaa viettämään.